

AVOCATUL POPORULUI

Domniul privind
prevenirea torturii - MNP

Aprob
Avocatul Poporului
Renate Weber

Raport
privind vizita desfășurată la Căminul pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria" comuna
Unirea, județul Călărași

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2021

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009 România a ratificat Protocolul Opțional (OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului, îndeplinește atribuțiile de Mecanism național de prevenire a torturii (MNP) conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate în orice loc de detenție, în sensul art. 4 din OPCAT.

Astfel, în conformitate cu art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante din 18.12.2002, în perioada în perioada 24 mai – 2 iunie 2021, MNP a efectuat o vizită la Căminul pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria" comuna Unirea, județul Călărași, prin folosirea unor mijloace alternative la vizitele clasice, având ca obiective: verificarea tratamentului aplicat beneficiarilor în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale, verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul monitorizării.

În contextul epidemiei de COVID-19, ghidată de principiul do no harm ("a nu face rău"), monitorizarea a fost efectuată printr-o serie de activități care au suplinit vizita clasică, constând în următoarele: solicitarea de informații și documente conducerii Centrului; informarea beneficiarilor, aparținătorilor și a membrilor personalului cu privire la vizita de monitorizare și posibilitatea acestora de a contacta echipa MNP telefonic și prin intermediul poștei electronice, precum și cu privire la posibilitatea completării unui chestionar de către pacienți/aparținători; întrevvedere online cu reprezentanți ai instituției vizitate.

Echipa MNP a fost alcătuită din: [redacted] jurist, [redacted] [redacted] jurist, [redacted] medic, [redacted] asistent social din cadrul instituției Avocatul Poporului - Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție și a altor pedepse ori tratamente crude, inumane sau degradante (MNP) și

[REDACTAT], reprezentant a Organizației Neguvernamentale Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului (GRADO).

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

► *aspecte preliminare*

Căminul pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria" este o instituție de asistență socială, fără personalitate juridică, cu o capacitate de 28 de locuri, care asigură condiții de găzduire, hrană, îngrijiri medicale, recuperare și readaptare, activități de ergoterapie și de petrecere a timpului liber, asistență socială și psihologică pentru persoanele vârstnice. În conformitate cu Hotărârea Consiliului Local al comunei Unirea nr. 61/29.12.2020, Căminul a fost preluat în cadrul serviciului de asistență socială organizat la nivelul Primarului, cu consecința pierderii personalității juridice.

Căminul era licențiat ca serviciu social, începând cu data de 18.06.2020, pentru o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii termenului cu condiția menținerii serviciilor oferite, în conformitate cu prevederile Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare.

Obiectul de activitate al Căminului îl constituie îngrijirea persoanelor vârstnice încadrate în cadrele IIIA și IIIB de dependență (persoane independente), conform Hotărârii de Guvern nr.886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice.

Accesul unei persoane vârstnice în cămin se făcea avându-se în vedere următoarele criterii de prioritate: se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile sociomedicale, datorită bolii ori stării fizice sau psihice; nu se poate gospodări singură sau necesită îngrijire specializată; nu are locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii; nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare.

Admiterea în Cămin se făcea prin dispoziție a primarului comunei Unirea, emisă în baza propunerii serviciului de asistență socială care a evaluat prin anchetă socială nevoile persoanelor vârstnice, la solicitarea persoanei, a familiei acesteia sau a reprezentantului legal, precum și din oficiu ori în urma semnalării unor situații de nevoie socială de către orice altă persoană sau instituție.

Serviciile sociale se acordau în baza Contractului de servicii, elaborat în baza Ordinului ministrului muncii și solidarității sociale nr. 73/2005 privind aprobarea modelului Contractului

pentru acordarea de servicii sociale, încheiat de furnizorii de servicii sociale, acreditați conform legii, cu beneficiarii de servicii sociale și era semnat de către reprezentantul Căminului și beneficiar.

La data vizitei erau 23 de beneficiari cazați în centru, dintre care 8 bărbați și 15 femei, cu vârste cuprinse între 57 și 94 de ani. Încadrarea în grade de dependență se realiza pe baza Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, prevedere stabilită în Hotărârea de Guvern nr.886/2000 pentru aprobarea Grilei naționale de evaluare a nevoilor persoanelor vârstnice, la admitere, prin evaluarea statusului funcțional, senzorial și psiho-afectiv al persoanei vârstnice. Toți beneficiarii aveau gradul IIIA de dependență, respectiv persoane care se deplasau singure, se alimentau și se îmbrăcau singure, dar care necesitau un ajutor regulat pentru activitățile instrumentale ale vieții de zi cu zi.

Căminul cuprindea două corpuri. În corpul A se aflau bucătăria, camerele de depozitare alimente, camera frigorifică, sala de mese, grupurile sanitare și vestiarele pentru personal, spălătoria și uscătorul, iar în corpul B se aflau dormitoarele, cabinetul medical, izolatorul, sala de masaj, sala de gimnastică, sala de activități recreative și biblioteca.

Căminul oferea cazare în camere cu 3 și 5 paturi, prevăzute cu grup sanitar propriu.

Conform informațiilor furnizate, existau rampe la cele două puncte de acces din centru, pentru uzul persoanelor care se deplasau cu fotoliul rulant. De asemenea, pe holuri erau instalate bare de sprijin, iar băile erau accesibilizate pentru a putea fi folosite de către persoanele cu deficiențe locomotorii.

Unitatea vizitată nu avea redactate materiale informative privind activitățile desfășurate și serviciile oferite beneficiarilor (broșuri, pliante, fluturași) și nu era prezentă în mediul on-line, neavând o pagină de internet sau o pagină de prezentare pe niciuna dintre rețelele de socializare. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că centrul trebuie să respecte prevederile standardelor minime de calitate obligatorii în domeniu, în sensul de a deține și de a pune la dispoziția publicului materiale informative pe suport de hârtie și/sau pe suport electronic (incluzând aici și prezența în mediul on-line) privind activitățile derulate și serviciile oferite, având și obligația mediatizării acestora la nivelul comunității locale și la nivel județean.

Cu privire la fluctuația beneficiarilor, în cursul anului 2020 s-au înregistrat 2 admiteri și 4 decese, iar în anul 2021, până la data vizitei, au fost înregistrate 3 admiteri.

► ***măsurile luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19***

Centrul rezidențial avea întocmit un Plan de măsuri pentru protejarea beneficiarilor de efectele pandemiei Covid-19. Din documentele studiate a reieșit faptul că, începând cu luna martie 2020, Căminul pentru Persoane Vârstnice "Sfânta Maria" a intrat în carantină pentru prima dată, urmând o perioadă de restricții și reguli stricte de igienă, cu perioade ciclice de izolare în cămin (14 zile în cămin, respectiv 14 zile la domiciliu pentru personal). Pentru buna desfășurare a activității în cămin, tot în acea perioadă s-a demarat o procedură de angajare fără concurs a unui asistent medical generalist. A fost realizată aprovizionarea cu materiale de protecție (mănuși, combinezoane, capișoane, halate, botoși), cu soluții dezinfectante. Testările periodice au fost la început din două în două săptămâni pentru personal, ulterior au fost realizate testări săptămânale pentru personal și la două săptămâni pentru beneficiari. Deși au fost adoptate aceste măsuri, la data de 19 ianuarie 2021 au fost testați pozitiv 9 beneficiari și un angajat, care au fost izolați în centru separat de ceilalți beneficiari. După încă o săptămână au fost depistați infectați cu noul coronavirus și restul de 13 beneficiari și încă 2 angajați. Nu au fost înregistrate decese care să aibă drept cauză această infecție. Din relatările conducerii centrului, a reieșit faptul că pe toată această perioadă au fost respectate regulile de igienă, a existat o monitorizare permanentă a stării de sănătate a rezidenților, existând și o bună colaborare cu medicul instituției. În ce privește imunizarea contra infecției Covid-19, toți beneficiarii centrului, precum și personalul angajat au fost vaccinați cu serul provenit de la compania BioNTECH Pfizer, ultimul beneficiar internat fiind vaccinat cu serul Johnson.

În ce privește registrul de informare al beneficiarilor, acesta cuprindea un număr de 6 activități în anul 2020. Din punct de vedere medical acestea constau în ședințe de informare a beneficiarilor cu privire la măsurile de autoprotecție în contextul apariției pandemiei Covid-19, dar erau și informații referitoare la asistența în cazul stărilor terminale sau asistența în caz de deces.

► ***prevenirea relelor tratamente***

Pe parcursul activității de monitorizare, reprezentanții MNP au verificat o serie de aspecte care pot constitui factori de risc pentru tortură sau tratamente crude, inumane sau degradante aplicate beneficiarilor.

a) resursele de personal și pregătirea profesională continuă

În organigrama Căminului erau prevăzute 14 posturi: 1 post de conducere și 13 posturi de execuție din care 9 posturi de specialitate și 4 posturi administrative. Personalul de specialitate era format din: 1 administrator, 1 asistent social, 1 asistent medical, 1 medic de medicină generală, 4 infirmieri, 1 psiholog, iar personalul administrativ din: 1 îngrijitor, 2 bucătari, 1 paznic. Cu medicul instituției era încheiat un contract de prestări servicii. La data vizitei erau vacante posturile de asistent social și de bucătar. A fost sistată colaborarea cu psihologul și maseurul în contextul pandemiei de Covid-19.

Exista un Registru de evidență privind perfecționarea continuă a personalului în care erau consemnate numai 2 asemenea activități desfășurate în anul 2020, referitoare la dezinfectarea spațiilor de locuit, folosirea măștilor de protecție cu scopul evitării transmiterii noului coronavirus, precum și o informare despre modificările programului de lucru, în același context al pandemiei Covid-19, intrarea Căminului în carantină începând cu data de 18 martie 2020. Conform dispozițiilor prevăzute în Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, anexa 1 - M.VI.Standard 2 Resurse Umane S2.5 "Centrul elaborează și aplică un plan de instruire și formare profesională pentru angajații proprii. Planul de instruire și formare profesională este disponibil la sediul centrului." Ca urmare, echipa de vizitare consideră necesare elaborarea acestui plan, asigurarea participării angajaților Căminului și mai ales a celor care au contact direct cu beneficiarii, la cursuri de pregătire profesională continuă, precum și completarea registrului privind perfecționarea continuă a personalului pentru anul 2021. Personalul angajat al centrului avea Fișe de aptitudine profesională vizate de medicul de medicina muncii pentru anul în curs.

b) Referitor la asistența medicală, căminul avea un cabinet medical dotat cu mobilier: dulapuri de medicamente, masă, pat consultații, cu aparatură medicală: glucometru, tensiometru, EKG, pulsoximetru, termometru, frigider medicamente, precum și cu un aparat de urgență. Există de asemenea un spațiu destinat depozitării medicamentelor și documentelor medicale, precum și un spațiu care funcționa ca izolator și care era prevăzut cu 2 paturi.

Serviciile de asistență medicală erau asigurate, conform conducerii centrului și a documentelor studiate, de către un medic de medicină generală cu contract de colaborare, având un cabinet medical individual la o distanță de circa 15 km de acest centru. Nu existau colaborări cu alți medici, consulturile de specialitate realizându-se în cadrul Spitalului Județean de

Urgență din Călărași. **Asistența medicală era asigurată și de un singur asistent medical angajat** cu program de lucru de 8 ore zilnic, precum și de un număr de 4 infirmieri și un îngrijitor. Din discuțiile purtate cu conducerea centrului, a rezultat faptul că existau dificultăți în asigurarea asistenței medicale, mai ales în timpul concediului de odihnă al asistentului medical sau în perioadele libere ale acestuia. Ca urmare, echipa de vizitare consideră necesară încheierea unui contract de colaborare sau angajarea a încă unui asistent medical pentru asigurarea unei asistențe medicale optime.

Erau 9 beneficiari care foloseau fotoliul rulant, iar un beneficiar folosea cârjele. Ca și patologie întâlnită, cele mai frecvente afecțiuni erau cele somatice: hipertensiune arterială, cardiopatie ischemică, gastrită cronică, diabet zaharat, dar erau și beneficiari cu diagnostice psihiatrice: demență, boală Alzheimer, tulburare anxioasă-depresivă, tulburare psihotică.

Centrul avea Autorizație Sanitară de Funcționare eliberată de către Direcția de Sănătate Publică Călărași, în 29.08.2011, în baza declarației pe propria răspundere a administratorului Căminului, pentru obiectivul - Cămin Pentru Persoane Vârstnice "Sfânta Maria", comuna Unirea, județul Călărași, având ca obiect de activitate: "activități de asistență socială cu cazare". De asemenea, centrul avea un Document de Înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor pentru unitățile de vânzare cu amănuntul emis de Direcția Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Călărași, în data de 17.11.2008, pentru obiectivul Cantină.

Din studierea Regulamentului de Ordine Interioară a căminului s-a constatat faptul că lipseau prevederile referitoare la atribuțiile și sarcinile de serviciu ale asistentului medical. Acestea se regăseau totuși în cadrul Regulamentului de organizare și funcționare a căminului pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria". Ca urmare, echipa de vizitare consideră necesară completarea acestui Regulament cu modul de organizare a activității asistentului medical.

Au fost studiate mai multe documente cu caracter medical, printre care registrul de boli cronice pe anii 2020, 2021. **Acest registru era realizat într-un format nestandardizat și fără o evidență cronologică sau de alt tip și în care erau consemnate într-un mod extrem de succint date despre afecțiunile beneficiarilor.** Ca urmare, echipa de vizitare consideră necesară realizarea acestui registru într-un format standardizat, care să ușureze urmărirea datelor cuprinse în el.

Fiecare beneficiar avea întocmită câte o fișă medicală în care era consemnată o monitorizare a stării de sănătate (cu o periodicitate variabilă, cuprinsă între 14 zile și o lună),

cu înregistrarea valorilor tensiunii arteriale, a pulsului, a saturației în oxigen a sângelui, a temperaturii și a greutății, cu o descriere a stării clinice la momentul consultului, precum și cu date despre eventualele modificări ale schemei terapeutice. Din studierea acestui document s-a constatat faptul că **în unele cazuri lipsea parafa medicului care a realizat toate aceste activități**. Echipa de vizitare consideră necesară parafarea tuturor consemnărilor și a recomandărilor făcute de medicul centrului.

De asemenea, fiecare beneficiar avea și câte o schemă de tratament în care erau notate: diagnosticul, schema terapeutică propriu-zisă, cu detalierea modului de administrare a medicamentelor, precum și cu restul recomandărilor medicale și a eventualelor interdicții (alimentare, de efort, de stil de viață).

Echipa de vizită a solicitat documente care să ateste îndeplinirea procedurii de informare a beneficiarilor sau a reprezentanților legali și obținerea ulterioară a consimțământului acestora în legătură cu acordarea asistenței medicale, însă conducerea centrului nu le-a putut pune la dispoziție motivând că nu au știut că sunt necesare. Conform standardelor minime de calitate cuprinse în Ordinul ministrului muncii și justiției sociale nr.29/2019 există obligația centrului de a informa beneficiarii cu privire la asistența medicală acordată.

” M.III.-S2.2. Centrul informează beneficiarii cu privire la asistența medicală acordată.

Beneficiarii/reprezentanții legali sunt informați de la admitere cu privire la asistența medicală asigurată în centru.

M.III.-ImS2.2.: Informarea beneficiarilor referitoare la asistența medicală acordată este consemnată în Registrul de evidență privind informarea beneficiarilor.”

M.V.-S1.1: Carta drepturilor beneficiarilor are în vedere respectarea următoarelor drepturi [...] de a consimți asupra serviciilor asigurate prin contractul de furnizare servicii. Având în vedere acestea, echipa de vizitare consideră necesară realizarea formularelor de consimțământ informat pentru acordarea asistenței medicale în conformitate cu normele în vigoare.

Referitor la programele de kinetoterapie, din relatările conducerii centrului a rezultat faptul că acestea au fost sistate odată cu începutul pandemiei, fără a fi fost reluate până la data vizitei. Exista un document în care erau înregistrate procedurile de masaj efectuate beneficiarilor și în care ultimele activități erau efectuate în luna martie 2020. Centrul dispunea de o sală pentru activități de kinetoterapie, precum și de o serie de aparate specifice (bandă, bicicletă). Conform normelor prevăzute în Ordinul ministrului muncii și justiției

sociale nr.29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, centrele rezidențiale dispun de personal specializat angajat sau achiziționează serviciile specialiștilor în vederea realizării programelor de recuperare și reabilitare funcțională. În consecință, echipa de vizitare consideră necesar ca centrul să întreprindă demersurile necesare pentru a oferi din nou aceste servicii rezidenților de către personal specializat (fiziokinetoterapeut).

În cadrul unității vizitate exista un registru de evidență a ieșirilor în care erau consemnate și decesele beneficiarilor. Studiind acest registru a rezultat faptul că în anul 2020 a existat un număr de 4 decese. Conducerea centrului a pus la dispoziția echipei de vizitare documente referitoare la contextul în care s-au produs aceste evenimente. Astfel, într-un caz, o persoană de sex feminin cu vârsta de 87 de ani imobilizată la pat a decedat în centru, după mai multe internări la Spitalul Județean din Călărași cu diagnosticul de decompensare cardiacă și pneumonie de stază; o a doua persoană de sex feminin cu vârsta de 85 de ani a decedat tot în centru, după o perioadă de 2 săptămâni de înrăutățire progresivă a stării generale și în ciuda respectării prescripțiilor medicului instituției; a treia rezidentă de 80 de ani a decedat în secția de neurologie a Spitalului Județean de Urgență Călărași din cauza unui accident vascular cerebral; a patra beneficiară, de 73 de ani, cunoscută cu afecțiuni cardiovasculare și retard mental a decedat în cămin. În acest ultim caz au fost sesizate Serviciul de medicină legală Călărași și organele de poliție. Prin ordonanța Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași din data de 11.12.2020 s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la săvârșirea infracțiunii de omor prevăzută de art. 188 Cod penal, reținându-se că în data de 02.12.2020 beneficiara a decedat în condiții suspecte în timp ce se afla la Cămin. Din Raportul medico-legal de necropsie nr. 3542/A3/371 din data de 03.12.2020 întocmit de Serviciul de medicină legală Călărași a reieșit că decesul beneficiarei a fost neviolent (patologic). Din probele administrate a rezultat că în cauză a fost incident cazul de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzută de art. 16 alin. 1 lit. b teza I Cod procedură penală, întrucât fapta sesizată nu era prevăzută de legea penală, decesul beneficiarei nefiind cauzat direct sau indirect printr-o infracțiune sau în legătură cu comiterea unei infracțiuni. Prin ordonanța Parchetului de pe lângă Tribunalul Călărași din data de 26 februarie 2021 a fost clasată cauza privind decesul beneficiarei.

Centrul avea întocmit și un Registru privind notificarea evenimentelor deosebite în care erau consemnate cele 4 decese din anul 2020, precum și măsurile întreprins cu acest prilej (anunțarea familiei și a celorlalte autorități). Nu exista nicio înregistrare a unui eveniment deosebit în anul 2021.

Din documentele studiate a rezultat faptul că exista o condică de evidență a medicamentelor și materialelor sanitare în care, în luna aprilie 2021 erau 2 consemnări ale unor medicamente și ale unor materiale sanitare, fără a fi indicate numele beneficiarilor, cantitatea totală eliberată, perioada de utilizare, data eliberării și semnătura persoanei care întocmește condica și a celei care eliberează medicamentele și materialele, contrar Standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale cu cazare organizate ca centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice – Modulul III - M.III.-S2.7, în care se precizează: "Centrul asigură evidența medicamentelor și a altor materiale consumabile utilizate pentru îngrijirea beneficiarilor,, de asemenea "Centrul deține o condică de evidență a medicamentelor și materialelor sanitareîn care se consemnează semnătura persoanei care întocmește condica și a celei care eliberează medicamentele și materialele". Ca urmare, echipa de vizitare consideră necesară întocmirea condicii de evidență a medicamentelor și materialelor sanitare în conformitate cu prevederile legale.

c) În ceea ce privește alimentația beneficiarilor, aceasta se prepara în cadrul centrului. Personalul responsabil de blocul alimentară și servirea mesei era compus din 2 bucătari calificați și din cei 4 infirmieri, precum și un îngrijitor. Din relatările conducerii a reieșit faptul că existau spații destinate preparării, depozitării și servirii alimentelor de către beneficiari: bucătărie, depozit de alimente dotat cu instalații și aparatură specifice, cameră frigorifică, precum și o sală de mese. Servirea mesei se realiza fie în această sală de mese, fie în camerele beneficiarilor, meniul fiind prestabilit și schimbându-se săptămânal cu respectarea regimului alimentară recomandat de medic. Rezidenții puteau să se implice la pregătirea hranei în vederea menținerii și refacerii abilităților de autoservire și autogospodărire. Beneficiarii cu mobilitate redusă serveau masa în camere ajutați de personalul de serviciu. Meniul era împărțit în 2 tipuri principale: meniul comun și cel de regim pentru beneficiarii suferind de diabet zaharat. De exemplu, într-o zi aleasă în mod aleatoriu din luna mai se serveau: la micul dejun: pate de ficat, ou fiert, ceai și pâine; la prânz: ciorbă de pasăre, mâncare de fasole verde, fructe; la cină: pește prăjit cu mujdei și mămliguță. Existau și 2 gustări alcătuite din măr și brânzică de casă.

d) activitatea de asistență socială desfășurată în centru

Unitatea vizitată nu avea angajat un asistent social, activitatea de asistență socială fiind realizată parțial de către asistentul social al Primăriei comunei Unirea, acesta fiind și manager de caz desemnat pentru beneficiarii din cămin. Asistentul social din cadrul primăriei se deplasa în cămin în fiecare zi, chiar și în afara orelor de program și realiza activitățile legate

de gestionarea dosarelor beneficiarilor, întocmirea evaluărilor inițiale și a reevaluărilor periodice, participări la întocmirea planurilor individualizate de asistență și îngrijire, convorbiri cu beneficiarii, medierea relațiilor cu aparținătorii etc. Totuși, pentru asigurarea constantă și calitativă a activității specifice asistenței sociale, membrii echipei de vizitare apreciază că ar fi necesară angajarea unui asistent social, chiar și cu timp parțial de lucru, sau încheierea unui contract de prestări servicii cu un cabinet individual de asistență socială.

Referitor la legătura cu exteriorul, respectarea dreptului la informare, activități cultural-educative și modalitățile de petrecere a timpului liber

Potrivit prevederilor Regulamentului de Ordine Interioară al Căminului, referitoare la condițiile de vizitare ale beneficiarilor, existente la secțiunea *Obligații Generale*, vizitele erau permise sâmbăta și duminica, între orele 8⁰⁰ – 20⁰⁰ cu respectarea locului de vizită (cameră primire). Deși, după analiza datelor consemnate în Registrul de vizite al unității, s-a constatat că se primeau vizite din partea familiei sau a altor persoane și în zilele lucrătoare, de luni până vineri, membrii echipei de vizitare consideră că stabilirea programului de vizitare a beneficiarilor de către membrii familiei sau alte persoane relevante pentru aceștia doar în zilele de sâmbătă și duminică nu erau în acord cu prevederile standardelor minime de calitate în domeniu, în sensul că limitează/restricționează posibilitatea beneficiarilor de a menține relația cu familia și prietenii.

Totodată, s-a constatat că Regulamentul de Ordine Interioară nu purta avizul sau semnătura furnizorului de servicii sociale – în speță Primăria comunei Unirea, reprezentată de Primar. De asemenea, nu a fost identificată data redactării, sau a intrării în vigoare a Regulamentului de Ordine Interioară. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că documentația care reglementează modul de funcționare a căminului trebuie să poarte avizul/aprobarea furnizorului de servicii sociale, precum și data de intrare în vigoare a documentului respectiv.

Potrivit informațiilor furnizate de personalul centrului, vizitele se putea desfășura în condiții de intimitate și confidențialitate în clubul căminului, iar pe timp favorabil, în curtea centrului, în foaișoare sau pe terase. Dintre toți beneficiarii, doar 2 nu erau vizitați, fiind fără aparținători, ceilalți 23 de beneficiari fiind vizitați sau mențineau legătura cu familia. După declanșarea epidemiei de coronavirus pe teritoriul României, conducerea centrului a luat măsuri de prevenire a infectării, astfel că vizitele față în față au fost interzise, acestea desfășurându-se cu păstrarea unei distanțe mai mari între persoane, fără ca vizitatorii să aibă

acces în cămin. De asemenea, s-a permis primirea pachetelor la poartă, cu respectarea condițiilor igienico-sanitare de prevenire a infectării cu noul coronavirus. Beneficiarii au avut posibilitatea de a menține legătura cu familia și prietenii prin intermediul apelurilor telefonice sau video, de pe telefoanele personale sau ale angajaților.

Lunar, era întocmit un Program de activități pentru promovarea vieții active. Potrivit informațiilor furnizate, pentru desfășurarea activităților recreative, educative și de petrecere a timpului liber existau o sală de activități recreative și o bibliotecă. Pentru activitățile care se desfășurau în exterior, în curtea centrului, beneficiarii aveau la dispoziție două terase și două foioșoare, bănci, balansoare, livadă cu pomi fructiferi, grătar, grădină de legume, solar. Existau televizoare în toate camerele de cazare, precum și la sala de activități recreative.

Accesul la servicii moral-religioase era asigurat prin participarea beneficiarilor la evenimentele religioase găzduite de biserica din localitate, dar și de prezența în cămin a preotului paroh, cu prilejul sărbătorilor religioase mai importante.

Potrivit datelor furnizate de personalul căminului, în perioada de dinainte de declanșarea pandemiei de coronavirus, se organizau pelerinaje la mănăstiri, excursii sau ieșiri în natură, acestea fiind suspendate odată cu declanșarea stării de urgență.

La momentul vizitei, căminul nu desfășura activități sau programe în colaborare cu instituții sau organizații neguvernamentale.

În timpul vizitei s-a verificat respectarea dreptului beneficiarilor de a depune sugestii și reclamații și s-a constatat că exista o cutie pentru depunerea acestora, amplasată într-un loc vizibil, la intrarea în cămin și exista și un registru pentru consemnarea sugestiilor și reclamațiilor, care era gol. Conform informațiilor primite de la personalul centrului, beneficiarii preferau să comunice în mod direct cu angajații centrului sau cu administratorul acestuia.

Din consultarea Registrului privind evidența împotriva abuzurilor, s-a constatat că în anul 2020 un beneficiar a fost surprins de mai multe ori vorbind la telefon câte 30 minute, transmițând "informații eronate și denigrând instituția, fiind nemulțumit că nu este lasat să meargă la biserică". Se mai menționează că beneficiarul nu a fost lăsat să iasă din cămin, din cauza pericolului infectării cu virusul Covid-19. **Măsura luată a constat în faptul că beneficiarului i s-a luat telefonul personal**, însă i s-a oferit posibilitatea folosirii telefonului de serviciu. Echipa de vizită apreciază că nu este justificată această măsură. Conform prevederilor Ordinului ministrului muncii și justiției sociale nr.29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor

vârstnice, anexa 1, beneficiarii au dreptul de a face sugestii și reclamații, fără teamă de consecințe.

Cât privește accesul la unele documente solicitate de echipa de vizită, având în vedere că au fost transmise doar o parte din documentele solicitate, menționăm că, potrivit prevederilor art. 40 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată – "Autoritățile publice sunt obligate să comunice sau, după caz, să pună la dispoziția instituției Avocatul Poporului, în condițiile legii, informațiile, documentele sau actele pe care le dețin în legătură cu [...] vizitele anunțate sau înopinate pe care aceasta le efectuează pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice Mecanismului național de prevenire a torturii în locurile de detenție, acordându-i sprijin pentru exercitarea atribuțiilor sale. Instituțiile vizitate sunt obligate să pună la dispoziția reprezentanților echipei de vizitare, în condițiile legii, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente sau informații care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale." În ceea ce privește procedurile Căminului, potrivit informațiilor furnizate, acestea nu au putut fi puse la dispoziție echipei de vizită, întrucât în data de 04.12.2020 directorul Căminului și-a încetat activitatea și a refuzat predarea documentelor și a parolelor (PC, e-mail Cămin), acestea urmând a fi reconstituite în cel mai scurt timp.

3. Recomandări

Având în vedere aspectele menționate, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

Primarului comunei Unirea, județul Călărași să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Încheierea unui contract de colaborare sau angajarea a încă unui asistent medical pentru asigurarea unei asistențe medicale optime;
2. Întreprinderea demersurilor necesare pentru a oferi rezidenților servicii de kinetofizioterapie de către un personal specializat;
3. Angajarea unui asistent social, chiar și cu timp parțial de lucru, sau încheierea unui contract de prestări servicii cu un cabinet individual de asistență socială.

RECOMANDĂ

conducerii Căminului pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria" comuna Unirea, județul Călărași să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Redactarea/conceperea unor materiale informative pe suport de hârtie (broșuri, pliante) și/sau pe suport electronic privind activitățile derulate și serviciile oferite și mediatizarea acestora la nivelul comunității locale și la nivel județean;
2. Completarea Regulamentului de Ordine Interioară cu modul de organizare a activității asistentului medical; Regulamentul de Ordine Interioară să dețină avizele/aprobările necesare, precum și data de intrare în vigoare a acestuia;
3. Încheierea unui contract de colaborare sau angajarea a încă unui asistent medical pentru asigurarea unei asistențe medicale optime;
4. Realizarea unui registru de boli cronice într-un format standardizat, precum și parafarea tuturor consemnărilor și recomandărilor făcute de medicul centrului;
5. Realizarea formularelor de consimțământ informat pentru acordarea asistenței medicale în conformitate cu normele în vigoare;
6. Întocmirea condicii de evidență a medicamentelor și materialelor sanitare în conformitate cu prevederile legale;
7. Modificarea prevederilor din Regulamentul de Ordine Interioară al Căminului referitoare la desfășurarea vizitelor doar în zilele de sâmbătă și duminică și

stabilirea unui program de vizitare care să încurajeze menținerea relațiilor dintre beneficiari și membrii familiilor acestora sau prieteni;

8. Elaborarea Planului de instruire și formare profesională pentru angajații Căminului, asigurarea participării angajaților Căminului și mai ales a celor care au contact direct cu beneficiarii, la cursuri de pregătire profesională continuă, precum și completarea registrului privind perfecționarea continuă a personalului pentru anul 2021;
9. Respectarea prevederilor art. 4 și art. 40 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, referitor la obligația instituțiilor vizitate de a pune la dispoziția reprezentanților echipei de vizitare, în condițiile legii, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale;
10. Respectarea prevederilor Ordinului ministrului muncii și justiției sociale nr. 29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, anexa 1, conform cărora beneficiarii au dreptul de a face sugestii și reclamații fără teamă de consecințe;
11. Reconstituirea procedurilor utilizate de Căminul pentru persoane vârstnice "Sfânta Maria" prevăzute de standardele minime de calitate.

București, 24 august 2021

